

Granskning av delårsrapport 2019

Växjö kommun

Caroline Liljebjörn

Elin Freeman

Malin Larsson

Revisionsrapport

Innehållsförteckning

Inledning	3
laktagelser och bedömningar	5
Bedömningar utifrån kontrollmål	9

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2019-01-01 – 2019-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2019.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om det prognostiserade resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt, men att anpassning behöver göras till lagen om kommunal bokföring och redovisning. Det gäller till exempel värderingen av innehavet i Kommuninvest.

Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet inte kommer att uppfyllas för år 2019. Beskrivning av hur det prognosticerade underskottet ska återställas bör förtydligas.

Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Vi bedömer att det prognostiserade resultatet är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2019.

Vi bedömer, utifrån redovisningen i delårsrapporten av indikatorerna, som används vid bedömning av god ekonomisk hushållning, att utvecklingen av måluppfyllelsen är god då 6 av 8 (75 %) har en positiv utveckling eller är i nivå med jämförbara kommuner/accepterat värde. Mål som har en negativ utveckling omfattar andel som avslutats till egen försörjning från ekonomiskt bistånd och fossila utsläpp från kommunkoncernen.

Inledning

Bakgrund

Fullmäktige ska behandla minst en delårsrapport per år. I samband med fullmäktiges behandling av delårsrapporten ska även revisorerna bedöma resultatet i delårsrapporten. Denna granskning utgör underlag för det utlåtande som revisorerna ska lämna till fullmäktige.

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret och den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång.

Kommunen skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisionsobjekt är styrelsen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande.

Syfte och Revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning vilken skall biläggas delårsrapporten i samband med fullmäktiges behandling av densamma.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation R17, Delårsrapport
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning
- Fullmäktiges anvisningar avseende delårsrapport

Avgränsning och metod

Granskningen av delårsrapporten omfattar:

- Översiktlig granskning av den finansiella delen av delårsrapporten per 2019-08-31,
- Förvaltningsberättelsens innehåll,

- Hur kommunen redovisar hur väl det prognostiserade resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning (finansiella och verksamhetsmässiga mål).

Granskningen utgår från Vägledning 4, Granskning av delårsrapport, utgiven av Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom analytisk granskning och intervjuer med nyckelpersoner som är ansvariga för delårsrapportens upprättande.

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild.

Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen till den information som ingår i delårsrapporten. Detta utesluter inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA och god revisionssed i övrigt har.

Den granskade delårsrapporten fastställdes av kommunstyrelsen 2019-10-01 och fullmäktige behandlar delårsrapporten 2019-10-15.

Rapportens innehåll har sakgranskats av finans- och ekonomichef, redovisningschef och budgetchef.

Iakttagelser och bedömningar

Lagens krav och god redovisningssed

Iakttagelser

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti, vilket överensstämmer med lagen om kommunal redovisning och bokföring¹. Resultatet för perioden uppgår till 43 mnkr (2018-08-31: 95 mnkr).

Delårsrapporten består av en förvaltningsberättelse samt resultaträkning, balansräkning och noter. Resultatet i kommunkoncernen uppgår till 143 mnkr (2018-08-31: 292 mnkr).

Styrelsen har överlämnat rapporten inom lagstadgad tid till fullmäktige.

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen innehåller uppgift om händelser av väsentlig betydelse som inträffat under eller efter delårsperiodens slut, men innan delårsrapporten upprättats. Beskrivning i olika avsnitt i förvaltningsberättelsen sker.

Upplysningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån god ekonomisk hushållning beskrivs översiktligt tillsammans med omvärldsanalysen.

Förvaltningsberättelsen innehåller en redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten. Det prognostiserade resultatet uppgår till -29 mnkr vilket är 31 mnkr sämre än budgeterat. Nämnderna redovisar sammantaget ett underskott om 18 mnkr vilket beror på att omsorgsnämnden prognosticerar ett underskott om 28 mnkr samtidigt som tekniska nämnden beräknas visa ett överskott med 6 mnkr jämfört med budget. Den gemensamma finansieringen prognosticerar ett underskott om 13 mnkr. Orsaker till prognosens avvikelser jämfört med budget beskrivs i delårsrapporten. Omsorgsnämnden beskriver i åtgärder som vidtagits i syfte att minska kostnadsbelastningen och bedriva verksamheten inom tilldelad ram.

En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen lämnas. I och med årets prognostiserade resultat förväntas kommunen inte redovisa en ekonomi i balans för år 2019. Balanskravsresultatet uppgår till -30 mnkr jämförs i delårsrapporten med ackumulerade överskott på 1 314 mnkr. Vid underskott ska kommunfullmäktige besluta om en plan för hur underskottet ska återställas inom tre år. Växjö kommun har inte antagit riktlinjer för resultatutjämningsfond vars avsättningar skulle kunna användas till att täcka underskott i balanskravsresultatet.

Prognosen för kommunkoncernen uppgår till 91 mnkr, vilket är lägre än föregående år bland annat beroende på att resultatet år 2018 innehöll realisationsvinster från

¹ Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning kap 13 § 1

försäljningar. Bolaget Södra Smålands Avfall och Miljö AB ingår i den kommunala koncernen från och med 1 januari 2019.

Finansiella rapporter

Delårsrapporten innehåller resultat- och balansräkning samt de noter som krävs enligt RKR:s rekommendation R17. Räkenskaperna omfattar periodens utfall samt jämförelsetal i enlighet med rekommendationen. Den kommunala koncernens räkenskaper redovisas separat.

En beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamhet finns i delårsrapporten.

Vid granskningen av periodens resultat- och balansräkning för kommunen har följande noterats:

- Från 1 januari år 2019 gäller lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Med anledning av den nya lagen har RKR tagit fram en ny rekommendation för intäkter, rekommendation R2, som ersatte tidigare rekommendation, RKR 18. I juni år 2019 tog RKR beslut om att RKR 18 kan tillämpas om så önskas gällande gatukostnadsersättningar, exploateringsbidrag och liknande ersättningar. Kommunen har valt att fortsatt tillämpa RKR 18, vilket beskrivs i avsnittet redovisningsprinciper. RKR beskriver att det fortsatt råder en osäkerhet kring hur denna typ av transaktioner ska redovisas. Per 2019-08-31 har Växjö kommun 207 mnkr i skuldförd finansiering.
- Enligt tidigare lagstiftning var det möjligt att göra uppskrivning av finansiella anläggningstillgångar. Möjligheten att skriva upp finansiella anläggningstillgångar överfördes inte till LKBR, vilket innebär att tidigare gjorda uppskrivningar ska återföras direkt mot eget kapital. Kommunens andel i Kommuninvest bör utredas i syfte att fastställa eventuellt belopp att återföra innan årets slut.
- För semesterlöneskulden inklusive skulden för ferielöner och okompenserad övertid redovisas inte periodens förändring i resultaträkningen. Avvikelsen beskrivs öppet i avsnittet redovisningsprinciper.

Noter

Redovisningsprinciper för delårsrapporten anges som ett eget avsnitt i delårsrapporten. Det framgår att principerna är densamma som vid föregående års årsbokslut.

Bedömning

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt, men att anpassning behöver göras till lagen om kommunal bokföring och redovisning. Det gäller till exempel värderingen av innehavet i Kommuninvest.

Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet inte kommer att uppfyllas för år 2019. Beskrivning av hur det prognosticerade underskottet ska återställas bör förtydligas.

God ekonomisk hushållning

I dokumentet "Budget för år 2019 med verksamhetsplan för 2020-2021" beskrivs riktning mål, uppdrag och nyckeltal inom fem huvudprocesser samt processerna för personalredovisning och hållbarhetspolitisk inriktning. Det finns två finansiella mål och 14 riktning mål inom beskrivna processer, 40 särskilda uppdrag samt 73 nyckeltal varav 45 avser resultat och kvalitet och 28 som avser effektivitet.

I budgetdokumentet beskrivs att 7 av de 45 nyckeltalen avseende resultat och kvalitet, de två finansiella målen samt ett avkastningsmål för de kommunala bolagen är indikatorer för god ekonomisk hushållning. Dessa mål anses särskilt viktiga för att kommunen ska ha en hållbar utveckling och ett effektivt resursutnyttjande.

lakttagelser

Finansiella mål

I delårsrapporten görs en avstämning mot årsprognosen avseende kommunens finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget 2019:

Finansiella mål	Prognos 2019	Måluppfyllelse, KS bedömning
Över en rullande femårsperiod ska kommunens överskott vara 1 % av summan av skatteintäkter och utjämning	Över en rullande femårsperiod uppgår överskottet enligt prognosen till 2,0 %.	Resultatet enligt prognosen innebär att målet uppnås.
Effektiviteten ska öka och vara minst i nivå med genomsnittet i kommungruppen större städer för mer än hälften av indikatorerna	Av effektivitetsmåten har 81 % (17 av 21 stycken) en positiv utveckling eller är i nivå med jämförbara kommuner.	Resultatet enligt prognosen innebär att målet uppnås.

Kommunens bedömning är att de finansiella målen kommer att uppnås för år 2019 baserat på utfallet ovan.

Mål för verksamheten

I delårsrapporten görs en uppföljning av samtliga riktning mål, särskilda uppdrag och nyckeltal som fullmäktige fastställt för verksamheten. Redovisningen görs baserat på indikatorer där senast tillgängliga mätdata (från år 2016-2019) utgör bas för utvärdering. De indikatorer som fullmäktige bedömer vara särskilt viktiga för god ekonomisk hushållning återges i förvaltningsberättelsen.

Följande indikatorer har en positiv utveckling eller är minst i nivå med jämförbara kommuner:

- Avkastning på totalt kapital i VKAB- koncernen
- Förvärvsarbetande invånare, 20-64 år
- Andel förvärvsarbetare vistelsetid 4-9 år
- Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram
- Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år
- Sjukfrånvaro, kommunalt anställda totalt

Följande indikatorer har inte en positiv utveckling eller är minst i nivå med jämförbara kommuner:

- Andel som avslutats till egen försörjning från ekonomiskt bistånd
- Fossila koldioxidutsläpp från kommunkoncernen

Bedömningen om god ekonomisk hushållning görs baserat på utfallet av de åtta indikatorerna ovan tillsammans med de båda finansiella målen. I delårsrapporten konstaterar kommunstyrelsen att prognosen för år 2019 visar att verksamhetsmål och finansiella mål kommer att uppnås.

I delårsrapporten utvärderas även fjorton riktningssmål varav åtta bedöms ha en hög måluppfyllelse (grön) och sex bedöms ha en tillfredsställande nivå (gul).

Av redovisade uppdrag bedöms 18 % vara avslutade och förväntad effekt uppnådd och 79 % vara delvis uppnådda. Ett av uppdragen saknar bedömning eftersom det inte är påbörjat.

Det finns 43 nyckeltal för resultat och kvalitet, som ingår i den samlade bedömningen av måluppfyllelse. Av dessa har 36 stycken antingen en positiv utveckling eller är minst i nivå med jämförbara kommuner/accepterat värde vilket utgör 84 %.

Bedömning

Vi bedömer att det prognostiserade resultatet är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2019.

Vi bedömer, utifrån redovisningen i delårsrapporten av indikatorerna, som används vid bedömning av god ekonomisk hushållning, att utvecklingen av måluppfyllelsen är god då 6 av 8 (75 %) har en positiv utveckling eller är i nivå med jämförbara kommuner/accepterat värde. Mål som har en negativ utveckling omfattar andel som avslutats till egen försörjning från ekonomiskt bistånd och fossila utsläpp från kommunkoncernen.

Bedömningar utifrån kontrollmål

Revisionsfråga	Kommentar	
Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?	Uppfyllt Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt, men att anpassning behöver göras till lagen om kommunal bokföring och redovisning.	
Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?	Uppfyllt Vi bedömer att det prognostiserade resultatet är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2019. Vi bedömer, utifrån redovisningen i delårsrapporten av indikatorerna, som används vid bedömning av god ekonomisk hushållning, att utvecklingen av måluppfyllelsen är god då 6 av 8 (75 %) har en positiv utveckling eller är i nivå med jämförbara kommuner/accepterat värde.	

2019-10-03

Lena Salomon

Uppdragsledare

Caroline Liljebjörn

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Växjö kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.